

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumerarea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste cu bani gaț'a prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretul prenumerării pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 44 ANULU XXI.

Săbiu, în 31 Maiu (12 Iunie) 1873.

tru celelalte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. lera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâi'ă ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două'ă ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia'ă repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Foi'a oficiale „Budapesti Közlöny“ publica suspenderea II. Sele dlui capitănu supremu din districtulu Făgarasiulu Ladislau Tamasiu, la cererea sea propria și înlocuirea densulu cu cea a dlui Colomanu Boer, despre care se dicea în alte foi, ca a fostu vice-comite în comitatulu cetății de balta.

Imperatulu Russiei a petrecutu până în 7 Iunie în Vien'a. Petrecerea lui aci a fostu unu siru de solemnități de curte și militare. Din toate aceste se vede, ca referințele cele de mai înainte, între Rusi'a și Austro-Ungari'a au încetatu și s'au începutu altele mai bune.

Până cându imperatulu rusescu eră încă în Vien'a începura unele diurnale de acolo a latî faim'a ca politic'a tradițională a Austro-Ungariei de a conserva imperiulu otomanu a facutu locu altei politici, unei politici carea sa înainteze independența Serbiei și a României și eliberarea creștinilor de sub despotismulu turcescu, care despotismu traiesce în ultimele agonii, vedute prin dese schimbări de ministri în Constantinopole.

În fati'a astoru felio de șgomote „P. Ll.“ în repetite renduri arăta ca pretulu boneloru întielegeri între Rusi'a și Austro-Ungari'a nu este de a se luă în întielesulu espusu de unele jurnale din Vien'a. Austro-Ungari'a n'a avutu nici cându de cugetu de a rumpe cu politic'a sea tradițională, carea încătu privesce orientulu a avutu de problema de a susține și sprigină totu ce este priinciosu imperiulu otomanu. Politic'a acest'a tradițională corespunde intereseloru de viața a monarhiei comune precum și susținerii păcii europene și politic'a acest'a s'a bucuratu de aprobarea factoriloru legali ai monarhiei, de aprobarea delegațiilorloru din ambe jumătățile Monarhiei.

Singure aceste două consideratțiuni suntu de ajunsu a eschide ori-ce prepusu, ca unu regimu, care are de cinosura politic'a de interese și constituționalismulu, se va departă dela programulu seu pentru vre-unu pretiu, fia acelu pretiu înca odata asiă de mare. Mai trebuie observatu ca aceea ce în concretu s'aru pune în loculu „tradiției“ adeca slabirea referințeloru de suzeranitate între Pôrta și principate, nu aru fi alta decâtu vatemarea tratatelor de sub garanți'a puteriloru mari, a căroru observare a fostu până acum o cauza de onore, în ceea ce privesce fidelitatea către tratate, a cabinetulu nostru.

Întielegemu pe deplin, dice „P. Ll.“ neplacerea tuturor politiciloru serioși escata din convulsunile cele frenetice și din intrigile de palatu din Constantinopole. Suntu înse departe de a ne reduce că se aflam în aceste motivulu spre a grabi caderea totală a unui imperiu de care suntu legate interese politice și economice. Din contra într'acele convulsțiuni și intrige noi vedemu o provocare că sa priveghiamu cu atăta mai multu că nu cum-va prin complicațiuni externe se ne vina o catastrofa, carea se aprindia unu focu mare pre (muntele) Emu. De acea noi apretiuimu foarte multu referințele cele bune cu imperiulu rusescu, pentruca și s'aru paré ca acele, într'u câtu ele potu fi reciproce și într'u câtu ele celu putienu momentan voru fi de interesu pentru causa-i, voru împedecă o complicațiune a cestiunei orientali, a cărei deslegare aru dá preste greutăți enorme.

Fără de a avé aerulu sa trecemu înaintea lumii de ómeni inciați din convorbirile din Vien'a, deca au fostu de aceste, ni se pare plausibile, ca Austro-Ungari'a și Prusi'a în ce privesce orientulu nu se voru paralisa un'a pre alt'a, ci celu multu voru concurá într'acelu, că după putința sa se simta în orientu misiunea loră de cultura și interesele loră politice. Credemu mai departe ca este în consonanță cu politic'a, carea nu pune în întrebare esistența imperiulu otomanu, că sa lucrăm pentru

bona starea civilizației și materiale a populației creștine dela Dunarea inferiôra, de óre-ce cu dezvoltarea acesteia mai cresce unu factoru potericu și pentru imperiulu otomanu.

În legatura cu petrecerea cazarului în Vien'a mai cercnleza versiuni deosebite despre intensitatea politică a acestei întevederi de monarhi. Diurnalele purcediendu dela toastele radicate de monarhi la diverse ocațiuni le esplica și pre aceste dreptu de semne politice. Asiă d. e. două toastele schimbate între monarhi la unu prândiu de gala au fostu obiectulu unui corespundințiu din Vien'a la „P. Ll.“ Despre celu alu imperatulu Franciscu Iosifu se dice ca a fostu foarte cu caldura exprimat; alu cazarului a fostu rece în espresiuni, înse form'a în carea a fostu exprimat delatura ori-ce îndoiéla, ca nu aru fi venit și acest'a din inim'a lui Alessandru II, după cum susțienu alte foi. „Fremdenblatt“ afla lucrul curios înse în purtarea cancelariulu rusescu Goriaeffu, carele în totu tempulu petrecerii sele a fostu foarte retrasu și n'a luat parte nici la unu prândiu sub cuventu ca este bolnavu.

† Ratazzi, unulu dintre frontasii barbatiloru de stat ai Italiei, a muritu în Iunie la Frosinone. Immormentarea lui a fostu impunetória. Principele de corónă alu Italiei și generalulu Menabrea au mersu lângă cosciugulu până la momentul reposatului.

Din Spani'a se scrie ca Figueras presedintele republicei s'a retrasu dechiarându ca referințele țerei suntu acum mai grele cá ori cându alta data. Si asiă și trebuie se fia, pentru ca Carlistii facu progrese și trupele desertéza și se revoltéza.

În Granad'a avú locu unu conflictu sângerosu între soldati și poporu. Anarhi'a în dimensiuni totu mai mari. Castelaru înca s'a retrasu dela ministeriu și s'a dechiaratu ca nu se va mai întorce la casu de o nouă denumire.

În 7 Iunie se învoi parlamentulu spaniolu că Pi y Margall sa fia denumitu de ministru presedinte și sa se insarcineze cu componerea unui ministeriu.

În 8 Iunie s'a proclamatu definitivu republica federativă. Pi y Margall propune o lista de ministri între cari Castelaru nu se mai vede. În acciasi șiedința róstesce Figueras o cuventare memorabilă prin carea provóca pre republicani la contielegere și accentúza ca diferințele voru ucide republic'a. Malcontentii aparú în parlamentu (cortes) și ceru cá în loculu standardulu nationalu sa se puna stindardulu celu roșiu; cerea acest'a a fostu respinsa.

În șiedința dela 9 Iunie după discuțiune îndelungată lista de ministri asternuta parlamentulu de Pi y Margall se respinge și ministri cei vechi suntu recercați a relua provisoriu portfoiurile, ceea ce s'a și întemplat.

Principele Napoleonu a sositu la Parisu, după cum se afirmă din unele părți cu învoirea lui Mac-Mahon și a consiliulu de ministri. Principele a conversatu cu multi bonapartisti, dera în publicu nu s'a aretat nicairi. Duminica eră sa se prezenteze la presedintele republicei Mac-Mahon. De alta parte se spune ca imperialistii priveghieza cu ochi de argus asupra și în specialu Rouher, vice imperatulu de odinóra nu 'lu póte suferi, despre imperatés'a nu póte fi nici o îndoiála ca în privința acest'a va fi de acordu cu Rouher. De aceea se grabescu foile loră a recomandá Franciei pre principele imperiale pre toate tronurile.

Diurnalele din Români'a se ocupă mai tóte cu immormentarea remășteloru trupesci ale defunctulu Domnitoriu Alessandru Ioanu I Cuz'a, la mosta sea Ruginós'a în partea moldavă a României.

În zilele aceste a sositu șcirea despre mórtea principelui G. Bibescu, fostu domnitoriu alu Munteniei până la 1848.

Unu ce neplacutu este a ceti în multe diurnale din Români'a, unu siru de insulte asupra Domnitorulu actualu alu României Carolu I și asupra familiei sele. Ce scopu póte avea acea parte a pressei, care se ocupa pre tóta ziua în modulu acestu necuviinciosu cu persón'a Domnitorulu seu și a familiei sele, nu potemu pricepe.

Dómna Elisabeta, soci'a Domnitorulu Carolu a plecatu în 5 Iunie n. cu o suită numeroasă pre vaporulu de resbelu „Stefanu celu mare“, spre Neuwied. Pre vaporulu acest'a a caletoritu dela Giurgiu până la Pest'a. La șosire fu întempinată de inspectorulu societății vaporeloru Medya și de capitanulu de portu Depiny și de unu publicu numerosu. În momentul cându a parasitu Dómna vaporulu român, milit'a română de pre densulu a prezentatu armele și sunetu de trambitie a petrecut'o până la țiermure. Multimea o primi cu aclamațiuni de eljen! De aci s'a îndreptatu spre gar'a drumulu de feru și indsta a plecatu la Vien'a, unde s'a opritu a vedé espusețiunea. Domnitorulu visitéza partea țerei de dincolo de Olta, dera se dice, ca pentru a nu se mai reintóroe (?). Foile unguresci, cari colportéza șcirea acest'a mai sciudauge și șcirea, ca românii aru fi întielesi cu departarea acest'a și ca îndata după esirea lui din țiera în Bucuresci va luá cărm'a Florescu, și în Iassi Lascaru Catargiu (!).

Sinodulu archidieceșanu.

Șiedința X din 23 Aprile.

(Urmare.)

Dr. Mesiotă: Cu permissiune voesce a reflectá acelorú antevorbitori, cari au combatutu propunerea comisiunei, dicendu ca acest'a au purcesu din aceea suposițiune, ca școlele nóstre voru progresá numai atonci, cându va fi unu referințiu școlarulu șalarisatu, fără se fi potutu cu efectu dovédí acest'a asertiune; Dep. Branu în vorbirea sea au facutu o alusiune la școlele din Franci'a și Austri'a trecendu apoi la cele din patri'a nóstra, espriindu-si indignatiunea ca comisiunea vine cu astfelu de propunere, prin care noi amu face unu regresu în cauzele școlare. Au combatutu propunerea comisiunei dicendu, ca deca s'aru cassá postululu șalarisatu cu 1200 fl. starea școleloru nóstre s'aru periclitá cu totalu.

După aceea au urmatu mai multi deputati, cari au combatutu propunerea comisiunei precându Popescu și Ratiu au aretat, ca caus'a școlară nu va înaintá prin aceea, deca noi vomu avea unu referințiu șalarisatu, care se umble în tóta țier'a, ci numai deca cu toti vomu pune mán'a la radicarea stării școleloru nóstre. — CREDU, ca deca școlele nóstre nu înaintéza precum cere spiritulu tempului, caus'a adeverată este starea cea misera a poporulu nostru, căci deca amu avea medilóce, bani, atunci amu póte usioru a dispune cá sa se faca școli și sa se provéda cu cele de lipsa. — Deca însă nu suntu în favorabil'a posesiune a acestoru medilóce, se cautămu cu toti cá cum amu potea totusi cá se înaintămu caus'a școlară. — De acei'a comisiunea este de parere, ca toti membrii din șenatulu școlarulu se fia onorari și fiindu mai multi de specialitate alesi în șenatulu școl. și voru potea lesne impartí între sine referada pentru cauzele școlare interne și externe. Comisiunea au creditu ca nu póte primi propunerea dep. Hani'a și crede, ca n'au lucratu contr'a § 115 din st. org. căci conf. §. citatu asesorii șenatulu școlarulu se potu alege prin șinodu toti șalarisati ori onorari. — În anulu 1870 eramu cu toti de parere, cá sa se aléga doi referinți șalarisati căci dela doi se póte pretinde și o responsabilitate mai mare. — Deca pre toti i potemu șalarisá, sei

facem pre toti ordinari. Trebuie inse se tienem conto de starea noastră financiala și se ne multumim cu aceea ca barbatii cei ce se voru tramite in visitatione scolara sa se remunereze pentru acestu serviciu. —

Nu voiesce mai departe a osteni atentionea m. sinodu ei recomanda primirea propunerii comisiunei cu amendamentul propus de dep. Popescu, cu care comisiunea se invoiesce.

B r a n a : Reflectandu antevorbitorilor : Gallo, Mihaltianu, Pecurariu și Mesiot'a, cari au aperatu propunerea comisiunei, aréta ca propunerea densului are basa legala pre cându a comisiunei este contra dispositionilor positive normate in § 115 din st. org. — Dep. Mesiot'a au disu ca deca se voru alege asesorii cu totii onorari mai usioru voru poté inpartii referad'a scolara intre mai multi insi. — Acestoi dep. au respunsu bine dep. Metianu dicendu ca unde unu referinte scolariu cu 1200 fl. salariu, carui'a i-stau la dispositione 600 fl. pausialu n'au potutu intreprinde cercetarea scolare, cum se va putea acést'a intempra dupa propunerea comisiunei conformu carei'a se dau pentru acestu scopu numai 600 fl. — S'a intonat din partea Dr. Pecurariu crutiarea parsimonia cu bani cu provocare la meritulu nostru barbatu, care au facutu, inmultitu și sustienutu fondurile noastre. Este dreptu ca acestu inaltu barbatu au crutiatu unde au fostu de crutiatu. — Dara scimu cu toti ca togmá edificulu acest'a au constatu 30 mii bani, și se sustienu iera in tresulu cu bani 91 de tineri, numai și numai cá se inaintamu și se ajungemu la unu gradu mai inaltu alu culturei. Nu au crutiatu domniloru acestu barbatu unde s'au aretatu lips'a pentru radicarea și luminarea clerului și poporului nostru celu credinciosu. —

Deca noi venim la crutiare atunci avem unu conclusu alu sinodului arch, conformu carui'a 25% la suta suntu de capitalisatu, precându astadi nu 25% nu 50% ci preste 60% la suta se capitaleseza. — Totulu se reduce dara la mesura. — Nu este parsimonia destula la suta ?

Altii speséza suta la suta pentru causele scolari, căci vedu ca prin acést'a jertfa și promovéza cultur'a, i-si grantéza venitoriulu seu. —

Incátu pentru adausulu dep. Popescu, cá sa se platéscu diurne și bani de drumu comissarilor cari la insarcinarea Con. arch. voru face visitationile scolari in archidieceza dupa cum cere spiritulu tempului, atunci ve marturisescu ca de 3 ori 1200 fl. și 600 fl. voru fi de-lipsa a se spesá, și totusi multu nu vomu castigá și cu acestea insemnate spese. Este notorietate, ca pre lánge postulu onorariu de asesoru scolariu fia care mai posedu unu postu cá professoru, cá advocatu seu cá altu funcionariu pre care inca trebuie fia care se-lu representeze căci acést'a i gazantéza subsistinti'a. — Ve rogu cá se aveți inaintea ochiloru preponderanti'a obiectului, care

s'au desbatutu cu atátu interesu, incátu și in meritu veti putea hotari dupa castigat'a-ve convingere.

(Va urmá.)

Cuventulu de deschidere a lui Emilu Castelar.

Cu aceea factica, sinceritate, energia și potere de argumente, carea se póte observá și in cele-lalte scrieri ale sele, indreptá Castelar cuventarea sea cátra constituan'ta cea noua, carea e chieamata a inauguraré republic'a in Spani'a.

„Vedú“, dice barbatulu celebru, ca momentulu ce 'lu asceptamu cu doru fierbinte, momentulu, in carea Spani'a a acceptatu form'a de guvernamentu corespondietória spiritului tempului și caracterului seu, a sositu.“ Elu saluta adunarea, in a cărei máni regimulu presente depune o potere a cărei respunsabilitate din di in di 'lu apesá totu mai tare. — Regimulu afirma, ca intrandu in ereditatea cea trista a unei Monarchii seculare, carea in cei patru ani din urma a sfasiatu tiér'a intréga prin simptomele de morbu pre cari totu statulu de transitiune le aduce cu sine, a potulu proclamá republic'a fára versare de sánge, ceea ce in impregiurári mai putienu crancene nu s'au potutu incungiará. Castelar cuconstatéza, ca tóte uneltirile de partida a cadutu inaintea logicei cei neinfrángevere a faptelor, ca revolutiunea din 1868 a fostu in temein republic'a și restituirea monarchiei de atunci se póte numi numai o monarchia paruta. Aréta mai departe, ca cáto de putienu s'a potutu inradeciná regele straiu pre lánge tóte mesurile cortesiloru in poporulu Spaniei, cáto de nesigura și grea a fostu situatiunea lui, cum lucrá de sinceru și totu odatu intieptiescu, cându demissioná și cându cortesii decretara unanimu republic'a. — Dupa aceste trece Castelar la greutátile, pre care poterea executiva le intempra in situatiunea sea cea noua, căci partitele trebuiau impacate și ce dimensiuni luara alegerile pentru o constituanta noua dela carea aterná ulteriór'a necunósceve a republicei din partea Europei. Articululu CX și CXI 1869 din constitutione esprima chiaru ca la casu cându necesitatea aru cere modificarea constitutionei, cortesii cari au radicatú acést'a necessitate la potere de lege, trebuiau sa se dissolve și cortesii cei noi trebuiau sa se adune in terminu de 3 luni. Dupa liter'a și spiritulu constitutionei din 1869 terminulu celu mai estremu pentru convenirea constituan'tei e 11 Maiu 1873. —

Castelar dovedesce cu istori'a, ca o amenare a acestui terminu pre carea a incercat-o comisiunea permanenta, nu erá delocu indreptalita. Tóto constituan'tele, dice elu, se nascu in urm'a criseloru serióse și neasceptate și la nice o conchiemare a constituan'tei nu a fostu in Spani'a asiá referentie normali, cá in presente. Cu o elocintia infocata arunca elu o privire asupr'a periódeloru mai noua a Spaniei in asemene momente critice, cari suntu dorerele de

násceve a unui poporu, dela tempulu invasiunei lui Napoleonn pána la 1869. — Urcarea pe tronu a dinastiei oranice, in Angli'a la a. 1689, nóptea de 4 Augustu premersa de derimarea bastillei in Franci'a, conventulu, carele se incepú cu coalitionea și cu septembrisatiunile, assembleele dela 1848 și 1870, celea in tempulu fataliei revolutiuni, cestele cu invasiunea streiniloru — tóte aceste situatiuni suntu extraordinarie. —

Nimicitória e judecat'a lui Castelar asupr'a cutediárii comisiunei permanente, carea lucrá pentru amenarea alegeriloru și cautá conflicte. „Noi din náltimea poterei noastre și a respunsabilitáiei vedu-rámu lupte infricosiate in stradele din Madridu, patria amenintata cu sfásiare și libertatea cu dictatur'a și fára frica deciseramu dissolvarea comisiunei, in numele onórei, carea compete cortesiloru, legi și idei fundamentali a institutiuniloru noastre. Acést'a decisiune s'a numitu o lovitura de statu ; inse noi suntemu de convingere, ca istori'a nu-lu va cualificá de atare. Nici odata nu va pune istori'a aperrára articululu CX și CXI, esecutarea vointei adunárii, radimulu datu adanáriloru electorali spre esprimarea autoritáiei legitime și a vointei suverane, nimicirea dictaturei militare, salvarea libertáiei — slaturea cu „unu 18 brumariu seu 2 Decembre.“ — Oratorulu recomanda perseverantia și competu. Prin energia se castiga libertatea și se sustiene prin prudentia. In republica e cá si in natura : ce trebuie se aiba viétia lunga, se desvólta incetu. „Noi eramu unu regimu ce portá negociuri pána la acést'a di solemná ; de acum inainte voi sun'teti maiestatea nátiunei și consciinti'a popóreloru.“ —

Dupa ce amintesce Castelar, ca acum pentru prim'a data s'a eserciatu in Spani'a dreptulu liberu de alegere și ca regimulu pentru acést'a s'au ingri-gitu mai tare dice : „Amu terminá aici, deca cum-va stim'a fatia cu representanti'a poporului nu ne-arú impune mai multu. Noi ne-amu insielá pre noi, și poporulu, cându amu ascunde acelu adeveru, ca proclamarea republicei a fostu primita de tóte regimela europene cu neincredere și suspectu. Totu asemenea amu insielá representantia, cându amu face-o sa créda, ca acestu suspectu provine din acelu dogmatismu politicu inbetranitu, care a impreunatu, pre principii in aliantia spre a impedecá eliberarea popóreloru. — Pre continentu esista astadi numai o nátiune, carea combate dreptulu nealienabilu a celoru-lalte, de a se guverná pre sine și a-si alege form'a de guvernamentu, carea le corespunde mai bine. — De óre-ce inse noi avem o perióda lunga de impilare, și republic'a cere virtuti civile de asiá potere mare, nu trebuie sa ne mirámu, — ci mai multu sa justificámu acést'a mirare. Unu cugetu are regimulu a ve impartasí, care ve va multiami și va radicá respunsabilitatea noastră. — Recunóscevea republicei spaniole aterna mai multu dela noi. O politica buna de ordine ii va deschide nsile congrese-

FOISIÓRA.

Lupt'a pentru dreptu.

(Dupa Rud. de Jhering.)

Notiunea dreptului dupa cum e sciutu e practica, adeca o notiune de scopu, tóta notiunea de scopu inse e dupa natur'a sea de o forma dualistica, pentruca eschide contradicerea intre scopu și medilocu, nu e de ajunsu a numi numai scopulu, ci e de lipsa, cá sa se arete totu odata și mediloculu, prin care se realisédia scopulu. La aceste doue intrebári trebuie sa ne respunda dreptulu protolindene in genere și in principiu cá la totu institutulu singularu și in adeveru intréga systematica a dreptului nu e altu va, decâtu respunsulu neintreruptu a acestor doue intrebári. Tóta definitiunea unui institutu de dreptu e dualistica, căci ea ne spune scopulu, cáru corespunde, și totu odata mediloculu, prin care se ajunge scopulu. Mediloculu inse, de ori și ce forma varia aru fi, se reduce la lupta contra nedreptului. In notiunea dreptului se afla antitesele : lupta și pace laolalta — pacea cá tient'a, lupt'a cá mediloculu dreptului, amendone asemenea și nedespartivire. —

Aice s'aru poté face obiectiunea, ca lupt'a, nepacea aru fi togmá aceea, ce aru impedecá dreptulu, ca aru contiené o conturbare, o negatiune a ordinei dreptului, unu momentu, ce nu se afla in notiunea dreptului, și precum vitulu cá negatiune a virtutei nu se tiene de acést'a, asiá cu atátu mai

putienu se tiene lupt'a și nepacea de definitiunea dreptului. Obiectiunea aru fi drépta, cându s'aru tractá de lupt'a nedreptului contra dreptului, inse aice e vorba de lupt'a dreptului contra nedreptului. — Fára acést'a lupta, adeca fára resistinti'a, ce se opune nedreptului, dreptulu s'aru negá insusi pre sine. — Pána cându inse dreptulu trebuie sa fia gat'a a paralisá atacurile nedreptului — și acést'a va durá cáto și lumea — dreptulu va avé necessitate de acést'a lupta. Acést'a lupta nu e unu ce straiu de dreptu, ci e nedespartiviru impreunata cu essenti'a lui, unu momentu a notiunei acestui'a.

Totu dreptulu din lumé e castigatu prin lupta, tóte axiomele dreptului ce esista a trebuitu sa se fie dela acei'a cari s'au opusu, prin lupta și dreptulu atátu a unui poporu cáto și a unui individu presupune o continua pregatire pentru a-lu conservá. Dreptulu nu e o notiune logica, ci notiune de potere, pentru aceea și dreptatea tiene intr'o mána cumpen'a, cu carea ponderéza dreptulu și in ceea-lalta spad'a, cu carea-lu sustiene. Ambe aceste suntu impreunate și o stare perfectá de dreptu numai acolo e possible, unde poterea, cu carea dreptatea pórtá spad'a e asemenea desteritáiei, cu carea manuédia cumpen'a.

Dreptulu e lucrare necurmata și nu numai a potestáiei de statu, ci si a poporului intregu. — O privire asupr'a viétiei iuridice intregi ne representa imaginea unei lupte neodihnite, a unei activitáti, ce o desvólta o nátiune intréga, tocmá precum se vede acést'a și pre terenulu proprietáiei. Totu individulu care devine constrinsu a-si aperá dreptulu, ia parte la acést'a lucrare nationale, și contribue denariulu seu la realisarea ideei de dreptu pre pamentu.

Nu toti suntu provocati la acést'a lupta. Neatacata decurge viétia miiloru de individi in caile regulate ale dreptului și deca noi li-amu dice : Dreptulu e lupta, ei nu ni-arú pricepe, căci ei cunoscu dreptulu cá statulu pácei, liniscei și a ordinei. Din punctulu de vedere alu esperintiei lorú ei au dreptu tocmá cá si mosceniuriulu celu bogatu, care fára ostená au intratu in rodulu lucrului streinu, a disputá asiom'a : Proprietatea e lucrare. Amendoi se insielá din cauza, ca ambele laturi ale notiunei de proprietate și de dreptu subjectivu se potú despartí asiá, ca unulu are parte de gustarea acelorú roduri și de pace, iera cela-laltu numai de lucru și de lupta. Deca amu intrebá pre celu din urma, ni-arú respunde tocm'a contrariulu. Proprietatea și dreptulu suntu unu capu a dieului Ianus cu o fatia dupla. Unulu vede numai o fatia, cela-laltu pre cea lalta; de aci apoi provine diversitatea imaginéi, ce se afla la fia-care. — Cu privire la dreptu acést'a se póte constatá nu numai la individi, ci si la vécuri intregi. Viét'a unui seclu e batalia, a celui'a laltu pace și poporele se insielá aice togmá cá si individiu prin o impartire subjectiva diversa a luptei si a pácei. —

Credintia in o pace lunga si anume in pacea eterna e fórte latita, inse acést'a pace duréza, pána ce puscatura de tunu alonga visulu celu fromosu și insielatoriu, pána ce generatiunea, carea a nutritu pacea, se succede de alt'a, carea trebuie se-o cáscige și merite prin labórea grea a luptei.

(Va urmá.)

loru popóreloru din Europ'a, atunci poporul nostru guvernatu democratic 'si va poté radica vocea cá si popórele guvernate de regi. Tempii interventiu-niloru a trecutú si la acést'a nu a contribuitu altu poporu mai multu, decâtu natiunea nemuritoria dela 1808. — Lumea scie, ca republic'a nóstra nu are nimic'a comunu cu revolutiunea européna, ca republic'a nóstra e spontánea, si dupa caracterulu ei e spaniola, streina de ori-ce propaganda, si intindere teritoriale.

Fatia de impregiurarea, ca Europ'a ne primi republic'a cu suspectu, trebuie sa constatámu, ca continentulu celu nou, Americ'a, a salutát'o cu bucuria, aducendu-si aminte, ca are de a ne multiamí nóue civilisatiunea, ca legaturu strinse ne impreuna cu acele tieri, unde s'au conservatu atátea urme de spiritulu nostru. Spre a face aceste legaturi mai strinse, republic'a va aduce si acelu teritorie bine-facerile libertátiei si a democratiei.

Lumea ceé nóna si cea behrána se voru impreuná din di in di si se voru identificá, prin intrevinerea republicei spaniole."

Ministrulu de externe mai atinge referintiele interne; necesitatea de a sustiené in militia ascultarea, organizarea justitiei si despartirea bisericeii de statu, regularea financioloru; stergerea sclaviei in Cub'a, deórece in Portorico dejá nu mai exista; ingrigirea pentru marina si o deosebita atentione pentru scóla. Fatia de marimea acestoru probleme dice: „Eri furamu sclavi si in Europ'a cea neliniscita si neconstanta nu e decisu inca, ca ce vomu fi máne. De aceea sa plantámu cu adeveratu spiritulu politicu libertatea invetiamentulu si a consciintiei, prin care se esprima progresulu, aceea libertate de asociatiune, prin carea se latiesce, acelu sufragiu universalu, prin carea devine reale, aceea forma de guvernamentu, carea chiama pre toti cetatienii a participa egalu la putere.

Cu aceste vomu terminá periódele revolutiuniloru de fortia si vomu deschide er'a revolutiuniloru pacifice."

Termina apoi cu cuvintele: De ve va succede a consolidá republic'a, atunci poteti dice lumei: Noi emu fostu o generatiune predilecta in omenime, cu linisce acceptámu judecat'a consciintiei omenesci si neresturnabil'a sentintia a istoriei."

Acestu discursu scrisu de Castelaru si cetitu ministrulu presiedinte Figueras a facutu dupa cum anuncié scirile telegrafice o impressiune adenca si duratória.

Sebesiu, 6 Iunie n.

Domnule redactoru! De óre-ce cuprinsulu alaturatulu protocolu atinge in punctulu celu mai esentialu nou edificand'a nóstra scóla confesionala din Sebesiu, — Ve rogu a publicá acestu protocolu in pretiuitulu jurnalulu „Tel. Romanu."

Protocolu

Iuatu in conferintia intelegintiei din Sabesiu, tie-nuta in 11 Novembre 1872 n. in scóla populara gr. or. din locu.

Presenti sunt:

DD. Simeonu Balomiri, jude regescu. Ioanu Deacu, protopopu gr. cat. Ioanu Tipeiu, prot. gr. orient. Nicolau Lazaru parochu gr. orient. Avramu Davidu, parochu gr. or. Ioanu Paraschivu, subjude regescu. Fridericu Úvegesiu, oratorulu comunei. Ioanu Píso, actuariulu comunitátiei. Constantinu Isacu, negociatoriu. Nicolau Sav'a, invetiatoriu. Simeonu Opriti'a, invetiatoriu. Nicolau Cusiuta, invetiatoriu.

Obiectulu

este raportulu comitetulu arangiatoriu despre incasarea si spesarea baniloru incursi din comuna Sebesiu si din giuru, pentru pregatirile de primire a óspetiloru participandi la adunarea generale a Asociatiunei transilvane románe literarie, tie-nuta in 5 si 6 Augustu a. tr. in Sebesiu, — precum si deciderea asup'r'a surplusulu acestoru bani, ca ce are sa se faca cu densulu.

I. Domnulu jude reg. cá presiedinte conferintiei impartasiesce, ca dupa unu conclusu din si-dinti'a din urma, s'a fostu decisu in acést'a cauza, ca de-si comun'a Sebesiu a conferitu din partea sea pentru susu-mentionatulu scopu sum'a preponderanta de 500 fl. v. a. totusi conferindu si alte comune din giuru, care cátu a potutu, e de a se invitá cu privire la acestu obiectu, la o conferintia generale si reprezentantii acestoru comune. — Acést'a invitatiune s'a facutu de repetite ori, a ramasu inse totu-déun'a fára succesu; si asiá ne mai

putendu-se amená pertractarea si deciderea obiectulu de sub intrebare, s'a vedutu dlu presiedinte necesitatú, a convocá iérasu numai intelegintia romána Sebesiana.

Deci provóca conferintia a decide mai inainte de tóte asup'r'a acelu punctu, ca simte-se competente a pertractá si aduce concluse cu valóre deplina, si déca nu, apoi ce mesuri sunt de a se luá?

ad. I. Cu privire la cele impartasite de dlu presiedinte, precum si cu privire la aceea, ca banii adunati spre desu-mentionatulu scopu, s'au predatu intelegintiei, resp. comitetulu arangiatoriu de aici spre liber'a dispositiune si fára cá respectivele comune daruitórie sa-si fi rezervatu dreptulu de dispunere mai departe asup'r'a lorú seu sa céra cându-va vre-o dare de séma, — Conferintia otaresce unanimu, afara de unu votu (vedi votulu separatú de mai josu) ca se simte in deplinu dreptu si competente a pertractá si aduce in asta privintia concluse valide.

II. In urm'a acestui conclusu raportédu dlu protopopu Ioanu Tipeiu, cá presiedinte comitetulu arangiatoriu, in numele acestui'a despre banii incursi din diferite izvóre, de unde se vede, ca a intratu, si anomé: dela comuna Sebesiu si din giuru, dela damele románe din Sabesiu pentru facerea unu stindardu nationale, dela banchetu si balu, preste totu sum'a de 1233 fl. v. a., din acést'a suma s'a spesatu dupa cum arata documentele autentice produse 802 fl. 30 xr. v. a. prin urmare mai remáne unu plusu de 431 fl. 40 xr.

ad. II. Conferintia ia acést'a socóta exacta spre placuta cunoscintia si esprima comitetulu arangiatoriu pentru ostenelele sele cordiale multiamita.

III. Dupa acést'a impartasiesce dlu presiedinte conferintiei dóue cereri, un'a indreptata de reprezentantia gimnasiulu gr. or. din Bradu cátra intelegintia de aici, spre a midiloci o colecta de bani pre séma acestui gimnasiu, iéra prin ceea-lalta cerere se róga tenerulu Simeonu Píso din Pianulu inferioru si de presente academicu silvanistu in Schemnitz, cá spre usurarea subsistintiei in loculu studioloru sele, onorabil'a conferintia sa binevoiesca a-i incuviintia unu subsidiu cátu de micu din surplusulu baniloru cari sunt obiectulu pertractárei de astadi. — Deci provóca conferintia a se deschiará, déca acestea dóue cereri sunt de a se luá in considerare si voiesca cá sa se cetésca?

ad. III. Dechiarándu conferintia a considerá acestea cereri si a le luá la pertractare, dupa cetirea cuprinsulu lorú, otaresce: ca cu privire la cererea dintáiu sa se colectéde pre la toti domnii románi de aici si sum'a incassata sa se espedie prin dlu presiedinte la loculu seu; iéra cu privire la cererea a dóu'a i se votédu susu-numitulú teneru din restulu baniloru desu-pomeniti unu ajutoriu de 30 fl. v. a.

IV. Dupa acést'a face membrulu conferintiei Nicolau Sav'a propunerea: ca facendu-se cu oca-siunea adunárei generale a Asociatiunei si unu stindardu nationale de metasa grea si scumpu, spre a cáru conservare e de lipsa a i se face o téca de pándia, Conferintia sa binevoiesca a votá spre acestu scopu, totu din acesti bani atátu cátu va fi de lipsa.

ad. IV. Conferintia votédu si pentru acést'a 1 fl. 60 xr. cu aceea adaugere cá neajungendu acesti bani, apoi sa se suplínésca ce va mai lipsi prin o colecta.

V. Mai remanendu acum din plusulu baniloru desu-pomeniti sum'a rotunda de 400 fl. provóca dlu presiedinte conferintia a decide, ca cu acesti bani ce are sa se faca.

ad. V. Fiindu conferintia pre deplinu convinsa ca dorirea cea ferbinte si demultu manifestata de populatiunea romána din Sabesiu de a vedé radicatú unu edificiu corespondentiu pentru scóla populara de aici, se apropia prin mesurile luate de reprezentantia bisericesca si scolare cu tóta energi'a, de realisarea sea; fiindu mai departe edificarea acestei scoli, dupa planulu si espensariulu ei impreunata cu spese atátu de enorme incátu spre acoperirea acestor'a si astfelu va fi nomit'a reprezentantia nepesitata a apelá la bunulu simtiu alu romániloru din tóte pártile, prin urmare vedindu conferintia aici lips'a cea mai intetitoria de a ajutá radicareá unu institutu pentru cultur'a poporulu nostru, — otaresce unanimu, — afara de unu (votu separatú) ca acesti bani in suma de 400 fl. sa se daruiesca pre séma nou zidindei scóle gr. orientale din Sabesiu.

In urm'a acestui daru marinosu, se scóla dlu protopopu Ioanu Tipeiu si in numele reprezentantiei bisericesci si scolare din locu, esprima conferintiei

prin ceea mai intime si calduróse cuvinte, profund'a sea recunoscintia.

In fine urméza votulu separatú alu Domnului protopopu Ioanu Deacu, datu verbalmente la protocolu si a cáru cuprinsu e urmatoriu:

„Nu potú recunósce competintia conferintiei de fatia a dispune singura de sine si fára consensulu celoru-lalte comune daruitórie asup'r'a acestoru bani; — dealtmintrea aflú de prisosu a mai pomoni ca toti acesti bani s'au adunatu numai pentru scopulu Asociatiunei, si chiarú déca conferintia de fatia s'aru si simti competentá a dispune despre ei, apoi dupa parerea mea nici n'aru puté decide altfelu, decâtu ca acesti bani, fiindu meniti spre scopulu Asociatiunei, aru dupa ceea cea mai cuvenita, sa se tramita numai la fondulu acesteia."

Nefiindu alte obiecte de pertractatu, se radica si-dinti'a, iéra protocolu-se cetesce, autentica, incheia si subscrie cu acelu adausu, cá sa se publice in totu cuprinsulu seu prin jurnalistic'a nationale si cu deosebire in fóra Asociatiunei „Transilvania".

S. Balomiri, m. p.

presied.

Ioanu Píso,
notariu.

Resnovu 24 Maiu 1873.

Domnule redactoru! Precum ne aretámu ne-multiemirea nóstra inaltulu regimu de statu, atunci cându ne simtimu apesati prin vre-o dispositiune a sea, astfelu cere bun'a cuviintia sa ne aretámu si multiemirea si recunoscintia nóstra, atunci, cându avem placut'a oca-siune a cunósce si bunatatea s'au bunavointia inaltulu regimu. —

Comun'a nóstra bisericesca „Resnovu", in urm'a unu procesu de 10 ani, a obtinutu in dilele aceste dela inaltulu Ministeru reg. ung. de culte si instructiunea publica, decisiunea finale, o decisiune justa, si drépta in caus'a portiunei canonice, séu mai bine dísu a dotatiunei Bisericeii nóstre de aici din cas'a comunala, de aceea se afla in placuta pusetiune, a esprime acelu inaltu Ministeru reg. a sea multiemita, si recunoscintia, pentru ceea decisiune adusa pre bas'a articolulu de lege LIII din anulú 1868.

Cându facemu acést'a in locu de a espune aici cuprinsulu acelei decisiuni Ministeriale, séu fasele prin care a trecutú acestu procesu, — credemu de mai bine a te rogá Domnule redactoru! Se binevoiesca a publicá ceea decisiune intréga, mai multa pentru importantia motiveloru din trens'a, care suna astfelu:

In caus'a portiunei canonice a comunei bisericesci gr. or. din Resnovu Inaltulu Ministeru reg. ung. de culte si instructiune a decisu sub 21 Martie a. c. nr. 5354 cum urméza:

Din actele substernute mai in urma cu raportulu onoratulu magistratu din 18 Decembre a. tr. nr. 10.922 se vede, ca in comunitatea Resnovu se afla 1736 suflete de confessiunea evangélico-luterana si 2131 de confessiunea gr. or. iéra proportiunea subventiunelor, cele tragu ambele confessiuni, din venitele comunale este:

I. Pentru confessiunea Ev. luterana se da a) spre scopuri bisericesci (computanduse si venitulú moriloru comune) pre fia care anu . . . . 1635 fl. b) pre scopuri scolare — 1384 fl. 80 cr. cu totulu 3019 fl. 80 cr.

II. Cei de confessiunea gr. or. primescu a) pentru biserica) venitululu realitátiei de 15 jugere, separatú de cumudu cá portiune canonice) 126 fl. 62 cr. b) pentru scóla . . . . . 692. fl. *) cu totulu 818 fl. 62 cr.

prin urmare confessiunea evang. luterana primescu din bunurile comunali cu o subventiune de 2201 fl. 62 cr. mai multa.

Déca intr'aceea din respectu cátra usulu inchitu s'aru privi cá proprietate a acestei biserice si venitele anualé dela morele comune cu 1500 fl — de-si acuirarea acestoru mori pentru cei de confessiunea ev. lut. prin fundatiuni si donatiuni private nu se póte probá — si venitulú acelu s'aru subtrage din sum'a de mai susu, inca totu aru mai remáne pentru ceea confessiune una supraperceptiune anualé de 700 fl. 18 cr. v. a.

De-si acést'a proportiune aru coresponde circumstántiiloru de posesiune a-le locuitoriloru de ambele confessiuni, precum si dariloru solvite de ei; totusi nu se póte recunósce de justa din punctu de

*) si acést'a subventiune s'a castigatú in decursulu si in urm'a acestui procesu pentru ca inainte cu 2 ani scóla gr. or. primea subventiune numai de 262 fl. 50 cr. pe anu.

vedere alu dreptului și ecuității, și acésta nu numai din cauza, ca cei de confesiunea gr. or. după numerositatea lor, cu dările personale contribuiesc mai multu către statul și comuna, decâtu cei de confesiunea ev. lot. cari sunt cu $\frac{1}{3}$ mai puțin, dară și din motivu, căci la demersarea subvențiilor pentru scopuri de cultura morale și intelectuale, n'are să decida numai posesiunea singuratecelor clase și căci însuși simțimentulu de ajutorare reciproca ce se bazează pe condițiile fundamentale ale intrinsecii sociale, pretinde, că să se iă în cuvenita considerare și trebuințele faptice.

Dară amintita proporțiune nu este drépta și ecuitabile nice din punctu de vedere alu § 23 Art: de lege LIII ese 1868, căci scopulu principale alu acestei legi, este tocmai a delatură disproporțiunea ce a sustatu până acum la folosirea venitelor comunale în favorea unei confesiuni prevalente, și a oferi și confenoralilor cu mai puțin medilóce prin participare drépta la venitele comunale, — posibilitatea de a-si înaintă Biserica și Scol'a.

Póte fi adevératu, ca comunitatea Resnovu amesuratu concludeloru de mai înainte ale Universității sasesci și în legatura cu ordinațiunile prealabile emise în caus'a acésta, se fia obligata a separă pentru o confesiune, numai o porțiune canonică dară apoi numita comunitate nu se póte provocă la nice o atare lege și ordinațiune, care specialu o aru absolvá dela datorința ce se bazează pe spiritulu legii suscitată și adeca: de a luá în drépta considerare la segregarea acestei porțiuni canonice, poterea materiale proprie, necesitatea, marimea (cuantitatea) — subvențiilor celorlalte confesiuni, și în fine și numărulu sufletelor comunei subvenționande, și prin acésta a purtă contu de dreptu, de ecuitatea și pretensiunile societății.

De aceea decisiunea ministerială comunicată sub 22 Maiu 1869 la nr. 9005 cu fostulu comisariu reg. transilvanu, prin care s'a impusu comunității Resnovu, că pre lângă cele 15 jugere de pământu segregate ca porțiune canonică pentru unu parochu gr. or., să mai asigneze încă odată atât'a și pentru alu doilea preot gr. or. în realități, — séu în o subvențiune anuală de câte 400 fl. din cas'a comunala, se sustiene și acum în putere, cu aceea, ca dreptulu de a alege unulu dintre aceste două moduri de dotațiune, compete comunei bisericesci gr. or. numai cu acea modificare, că tota porțiunea acésta canonică din motivele susu atinse, nu se transpune deadreptulu preoților ei comunei bisericesci, cărei'a i se lasă în voia liberă, de a dispune asupra folosinței după impregiurări, — în sfer'a sea de activitate.

Dupa aceste subscrișulu comitetu tractându întrebarea, ca óre-care modu de dotațiune aru fi mai favorabilu? din cauza ca pământurile pre aici sunt mai puțin roditoare, s'a aflatu indemnato a se dechieră pentru primirea a 400 fl. v. a. pre anu din cas'a comunala, lângă cele 15 jugere dejă mai înainte primite. —

Comitetulu parochialu gr. or. din Resnovu.

Invitațiune.

Comitetulu arangiatoriu pentru primirea membrilor Asociațiunii transilvane pentru literatur'a și cultur'a poporului românu invita pre toti doritorii de a participă la adunarea generală a Asociațiunii ținenda în 11. Augustu 1873 în Dev'a se binevoiescă a se însinua până la finea lui Iuliu a. c. la subscrișulu. —

Cu privire la restringerea localităților însinuară este necesaria spre a se poté satisfacé dorințelor de încortelare. —

Dev'a 6 Iuliu 1873.

Presiedintele comitetulu arangiatoriu,
Antoniu Schia u.

Convocare.

Considerandu, ca promovarea intereselor literare în genere, și în specie a intereselor pecuniare ale Asociațiunii transilvane pentru literatur'a și cultur'a poporului românu reclama imperiosu ținerea unei adunări generale extraordinarie a despartimentulu VI. mai înainte de ce Asociațiunea si-aru ținé adunarea sea generală; mai departe avendu în vedere, ca prin departarea din opidulu Dev'a a dlui Iuliu Bardosi, subinspectore scolaru și membru alu subcomitetulu despartimentulu VI,

subcomitetulu devine incompletu, și prin urmare împedecatu în activitatea sea, până cându nu se va întregi prin adunarea generală a despartimentulu, — din aceste considerațiuni subscrișii, conformu §-lui 10 din regulamentul subcomitetelor și pre bas'a decisiunii subcomitetulu adosa în ședința dela 27 Maiu a. c., au onóre a convocă prin acésta pre onor. domni membri ai Asociațiunii transilvane precum și pre toti interesatii de prosperarea intereselor noastre nationale la adunarea generală extraordinarie a despartimentulu VI carea se va ținé în opidulu Dobr'a, în 1 Iuliu a. c. st. n.

Dev'a, 1 Iunie 1873.

Ioanu Papiu,
directore.
Alessiu Olariu,
actuariu.

Varietăți.

** Petrecerea membrilor „Reuniunii sodal. români“, se va ținé în Dumbrava Sabiului Dumineca în 3/15 Iunie a. c.

PROGRAM'A.

1. Plecarea dela localulu Reuniunii cu music'a militara la 7 óre dimineți'a.
2. De aci mergerea mai departe în Dumbrava.
3. La 1 óra după mediadi prandiu comunu.
4. La 2 $\frac{1}{2}$ óre după amédi se începu jocurile următoare:

1. Walsu.	7. Polca.
2. Polka.	8. Romana.
3. Romana.	9. Walsu.
4. Polka mazur.	10. Csárdás.
5. Quadrille.	11. Quadrille.
6. Polka française.	12. Polka galop.

La casu de plóia petrecerea se amána pre Dumineca următoare.

** Ninsóre în Iunie. Din Suir'a se șerie ca spre 1 Iunie n' a ninsu o nea grósa carea a statu doue zile fără sa se topesca. Arborii au pafimitu tare sub povara néuei, despre semnaturi încă nu se șie ca cum le va fi umblatu.

* În pavilionulu rosescu dela espusetiunea univ. din Vien'a s'a ruptu scarile ce ducea susu la altaru: patru persóne s'a vatematu greu încátu a trebuitu sa le duca în spitalu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii gr. orientale din Streiu-Sacelu în protopresbiteratul Hatiegului, se escrie prin acésta concursu până în 25 Iunie a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

Pământu aratoriu de 20 ferdele semanatura, fenatiu de 2 cara de fenu și unu locu pentru grădina de legomi. Dela 70 fumuri câte o ferdela de cucuruze nesfermatu (cu tuleulu), și totu asemenea dela 70 fumuri câte o di de lucru — claca, și în fine stol'a îndatinată dela diversele funcțiuni preoțiesci, — cari tóte compute laolalta dau unu venitu între 200—300 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă acésta parochia de clas'a a III, suntu invitati a-si tramite concursele lor instruate în sensulu „Statutulu organicu“, până la terminulu mentionatu mai susu — la subscrișulu.

Hatiegu, în 22 Maiu 1873.

Ioanu Ratiu,
protopopu.

În contielegere cu comitetulu parochialu.
(1—3)

Nr. 341. Pres.

Concursu.

La consistoriulu gr.-orientalu din Oradea-mare vine de a se deplinu postul de canonicist u provediutu cu salariu anualu de 500 fl. v. a; spre care scopu se escrie și se publica concursu sub condițiune, ca aspirantii la postulu acésta:

- a) să fia credinciosii ai bisericii gr. orientali;
- b) să produca documinte autentice despre studiile absolvite; despre aplicarea lor de până acum; despre cunoscint'a limbelor, și despre pracs'a, ce o au în afacerile de cancelaria;
- c) să documenteze deosebi cunoscint'a gramaticii și a ortografiei pentru limb'a româna și pentru alte limbi, ce le posedu;
- d) să fia recomandati în partea morala;
- e) să-si tramite recursurile pentru postulu acésta scrise de mân'a lor, până în 20 Iunie

v. e. h. i. u. (2. Iuliu nou) a. c. la consistoriulu de aici'a, spriginite cu documinte despre calificarea espusa mai susu.

f) Voru avé preferința recurentii devotati statulu calogarescu, deca voru fi avendu necesariile pregatiri științifice, și voru descoperi în partea acésta voința lor.

Oradea-mare, 15 Maiu v. 1873.

Presidiulu Consistoriulu eparchialu gr. or. din Oradea-mare.
(3—3)

Concursu.

La scol'a capitale-normale dela biseric'a Sântei Adormiri a Maicei Domnului dn Satulungu, Protopresbiteratul 1 alu Brasiovului, suntu vacante două posturi invetiatoresci, pentru acurar'a ocupare prin acésta se escria concursu, cu terminu până la 20 Augustu a. c.

Salariulu anualu pentru unulu este 350 fl. v. a. cu prospectu de a se înmulți salariulu totu la câte cinci ani de serviciu cu câte 50 fl. v. a. —

Doritorii de a ocupă vre unulu din aceste două posturi, suntu avisati a-si asterne subscrișulu comitetu suplicile lor, adresate către reverendissimulu Domnu Protopopu Iosifu Baracu în Brasiovu și instruite în sensulu Statutulu Organicu cu atestatu de botezu, testimonii scolastice, ca au absolvatu celu puțin 4 clase gimnasiale și cursulu pedagogicu séu teologicu și au depusu esamenulu de calificatiune.

Satulungu 17 Maiu 1873.

Comitetulu parochiale alu bisericii S. Adormiri.
Radu Pope'a
Parochu. și Presiedinte.
(3—3)

Concursu.

Devenindu vacanta parochia greco-orientala din Ocolisiulu micu, — de clas'a a III în protopresbiteratul tractulu Hatiegu, se deschide prin acésta concursu până la 20 Iunie a. c.

Emolumentele suntu:

Câte o ferdela de cucuruze nesfermatu (cu tuleulu) de familia, dela 115 familii și câte o di de lucru — claca, — precum și stol'a usuata, dinpreuna cu două jugere pământu aratoriu și fenatiu; care tóte la olalta dau unu venitu anualu aprópe la 300 fl. v. a.

Doritorii de a concurge la acésta stațiune, — au a-si ascerne subscrișulu petitiunilor lor — instruate în sensulu prescrișelor din „Statutulu Organicu“, până la terminulu numitu.

Hatiegu 17 Maiu. 1873.

În contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu Ratiu,
Protopopu.
(3—3)

Nr. 325 Plen.

Concursu.

La consistoriulu subsemnatu e de a se deplinu în modu definitivu postul secretariulu provediutu cu salariu anualu de 1200 fl. v. a.

Cine voiesce a veni la acestu postu, e postitu sa tramite în respectulu acésta la subsemnatulu consistoriu până în 20 Iuliu v. e. h. i. u. (2 Iuliu nou) a. c. recursu scrisu de mân'a sea, și se arete în acéla cu documinte autentice:

- a) ca recurentele e credinciosu alu bisericii greco-orientali;
- b) ce studia a absolvitu; ce limbi vorbesce și scrie?
- c) ca are cunoscintie sistematice din institutiunile canonice ale bisericii greco-orientali;
- d) unde a fostu aplicatu până acum'a, și ce pracs'a are în afacerile oficiale de conceptu și de manipulare?
- e) ca are conduita recomandabila în partea morala.

Secretariulu, fia elu preotu ori mirénu, afara de agendele ordinare secretariale are a provedé referat'a în senatulu strensu bisericescu și în celu epitropescu, precum și în afacerile presidiale.

Oradea-mare, 7 Maiu v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or.
(2—3) din Oradea-mare.